

מסכת גדרים

פרק ט

א. רבי אליעזר אומר, פותחין לאדם בכבוד אביו ואמו. וחכמים אוסרין. אמר רבי צדוק, עד שפותחין לו בכבוד אביו ואמו, יפתחו לו בכבוד המקום, אם כן אין גדרים. ומזהם חכמים לרבי אליעזר בךבר שיבינו לבין אביו ואמו, שפותחין לו בכבוד אביו ואמו:

ב. ועוד אמר רבי אליעזר, פותחין כנולד. וחכמים אוסרין. כיצד. אמר, קומם שאיני נהנה לאיש פלוני, ונעשה ספר, או שהיה משיא את בנו בקרוב, ואמר, אלו התייחסו יודע שהוא נעשה ספר או שהוא משיא את בנו בקרוב, לא התייחסו נזיר. קומם לבית זה שאיני נכנס, ונעשה בית הכנסת, ואמר, אלו התייחסו יודע שהוא נעשה בית הכנסת לא התייחסו נזיר, רבי אליעזר מתייר, וחכמים אוסרין:

ג. רבי מאיר אומר, יש דברים שאין כנולד ואין כנולד, ואין חכמים מודים לו. כיצד. אמר, קומם שאיני נושא את פלונית, שאביה רע. אמרו לו, מה או שעשה תשובה. קומם לבית זה שאיני

גָּנְגֶס, שַׁהְכֵלֶב רֹעֶה בְּתוּכוֹ אוֹ שַׁהְגִּחַשׁ בְּתוּכוֹ. אָמְרוּ לוֹ, מַתְּ הַכֵּלֶב אֽוֹ
שְׁגַגְגָרָג הַגִּחַשׁ, הֲרִי הוּא כְּנוֹלֶד וְאֵין כְּנוֹלֶד, וְאֵין חֲכָמִים מְזֻדִּים לוֹ:

ד. ועוד אמר רבי מאיר פותחין לו מון הכתוב שבטורה ואומרים לו, אלו היות יודע שאפה עזבר על לא תקם ועל לא תטר (ויקרא יט), ועל לא תשנא את אחיך בלבבך (שם), ואהבת לרעך כמוך (שם), וכי אחיך עזך (שם כה), שמא יענוי ואין אתה יכול לפרשנו. אמר, אלו היות יודע שהוא כן, לא היות נודר, הרי זה מפר:

ה. פותחין לאדם בכתבה אשתו. ומעשה באחד שנדר מאשתו הנאה והינה כתבה ארבע מאות דינרין, ובא לפניו רבי עקיבא וחיביו ליתן לה כתבה. אמר לו, רבי, שמנה מאות דינרין הבין אבא, ונintel אחיך ארבע מאות ואני ארבע מאות, לא דיה שחתול היא מאתים, ואני מאתים. אמר לו רבי עקיבא, אףלו אתה מוכר שעיר ראשך, אתה נותנו לה כתבה. אמר לו, אלו היות יודע שהוא כן, לא היות נודר, והתיירה רבי עקיבא:

ו. פותחין ביהם טובים ושבות. בראשונה היה אומרים, אותן הימים מפרין ושאר כל הימים אסוריין, עד שבא רבי עקיבא ולפדר, שהנדר שהפר מקצתו, הפר כלו:

ג. כיצד אמר, קוגם שאיני נגנה לכם, הפתר אחד מזו, הפתרו כלו. שאיני נגנה זהה וזה, הפתר הראשון, הפתרו כלו. הפתר האחרון, הפתרון מתר, וכלו אסוריון. הפתר האמצעי, הימנו ולמטה מתר, הימנו ולמעלה אסור. שאיני נגנה זהה קרבו וזה קרבו, ארכין פתח לכל אחד ואחד:

ה. קוגם יין שאיני טועם, שהיין רע למעיים, אמרו לו, והלא המישן יפה למעיים, הפתר במישן. ולא במישן בלבד הפתר, אלא בכל היין. קוגם בצל שאיני טועם, שהבצל רע ללב. אמרו לו, הלא הכספי יפה ללב, הפתר בכספי. ולא בכספי בלבד הפתר, אלא בכל הבצלים. מעשה היה, והתייר רבבי מאיר בכל הבצלים:

ט. פותחינו לאדם בכבוד עצמו ובכבוד בניו. אומרים לו, אלו היהת יודע שלמהר אומרין עלייך כה היא וסתו של פלוני, מגרש את נשיו, ועל בנותיך יהיו אומרין בנות גירושות הן, מה ראתה אמר של אלו להתגרש, ואמר, אלו היהת יודע שכון, לא היהת נודר, הרי זה מתר:

י. קוגם שאיני נושא את פלונית בעורה, והרי היא נאה. שחורה, והרי היא לבנה. קצחה, והרי היא ארפה, מתר בה. לא מפני שהוא בעורה ונעשה נאה, שחורה ונעשה נאה, קצחה ונעשה ארפה, אלא שהנדר טעה. מעשה באחד שנדר מעת אחותה הבניה,

והכְּנִיסָּה לְבֵית רַبִּי יְשֻׁמְעָל וַיַּפֹּה. אָמַר לוֹ רַבִּי יְשֻׁמְעָל, בְּנִי,
לֹזֶن נְדָרֶת. אָמַר לוֹ, לֹא. וְהִפְירֹו רַבִּי יְשֻׁמְעָל. בָּאוֹתָה שָׁעָה בְּכָה
רַבִּי יְשֻׁמְעָל וְאָמַר, בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל נָאֹת הֵן, אֶלָּא שְׁהָעֲגִינִּות מִנּוּלָּתָן.
וְכַשְׁמַת רַבִּי יְשֻׁמְעָל, קַיְוּ בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל נוֹשָׂאות קִינָה וְאוֹמְרוֹת,
בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל רַבִּי יְשֻׁמְעָל בְּקִינָה. וְכֵן הוּא אֹמֵר בְּשָׁאֹול
(שמואל ב' א) בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל שָׁאֹול בְּקִינָה: